

5. మన మట్టు ఉన్న మొక్కలు

సలీమాకు పూలమొక్కలంటే చాలా ఇష్టం. ఇంట్లో రకరకాల పూలచెట్లు పెంచుతున్నది. రోజుగా వాటికి నీళ్ళ పోస్తుంది. ఎవ్వరు కూడా వీటి ఆకులు, కొమ్మలను తెంపకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకుంటుంది.

సలీమా పారశాలలో కూడా కొన్ని మొక్కలను దత్తత తీసుకుంది. వాటిని కూడా ఇంట్లో పెంచుకొనే మొక్కలలాగ జాగ్రత్తగా చూసుకుంటుంది. సెలవుల్లో కూడా అప్పుడప్పుడు వెళ్ళి నీళ్ళ పోస్తుంది. ఒకరోజు అఫిల పూలకోసం సలీమా ఇంటికి వచ్చింది. ఇద్దరు కలిసి పెరటిలోని పూలను కోసారు.

ఇద్దరు కలసి రకరకాల పూలచెట్లను చూశారు.

అఖిల, సలీమా ఏయే పూలమొక్కల్ని చూసి ఉంటారు?

మీకు తెలిసిన మరికొన్ని పూలమొక్కల పేర్లు రాయండి.

పూలతో అఖిల, సలీమా ఏం చేసి ఉంటారు? పూలను వేటికి, ఎప్పుడెప్పుడు ఉపయోగిస్తారు?

సలీమా వాళ్ళజింట్లో పూలమొక్కలే కాకుండా రకరకాల కూరగాయల మొక్కలు, పండ్లచెట్లు కూడా పెంచుతున్నారు. వాటిని చూడండి.

మీ ఇంట్లో, మీ మిత్రుల ఇళ్ళల్లో పెంచుకునే మొక్కల వివరాలు తెలుసుకొని రాయండి

మిత్రుని పేరు

ఇంట్లో పెంచుకునే మొక్కల పేర్లు

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ఎక్కువమంది ఇళ్లల్లో పెంచుకుంటున్న మొక్కలేవి?

కొంతమంది ఇళ్లల్లో మాత్రమే పెంచుకుంటున్న మొక్కలేవి?

సాధారణంగా ఇంటి ముందర భారీ స్థలాల్లో రకరకాల మొక్కలు పెంచుకుంటారు. కొందరి ఇళ్ల ముందర, వెనుక భారీస్థలం ఉండదు. ఇలాంటివాళ్లు ఏయే మొక్కలను, ఎలా పెంచుకుంటారు?

అఖిల, సలీమా ఆడుకుందామని ఆరుబయటకు వెళ్లారు. అక్కడ పిల్లలందరూ మర్చిచెట్టు కింద ఆడుకుంటున్నారు. మర్చిచెట్టుతోపాటు రోడ్డు పక్కన చింత, వేప వంటి చెట్లు కూడా ఉన్నాయి. అఖిల, సలీమా కూడా పిల్లలతో అక్కడే ఆడుకున్నారు.

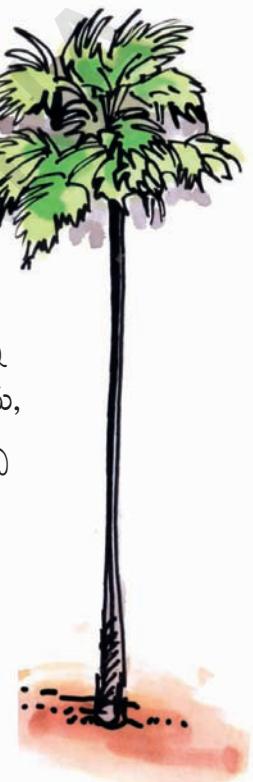
చెట్లవల్ల మనకు ఎలాంటి ఉపయోగాలు ఉన్నాయి?

ఆలోచించండి.

చెట్లన్నీ ఒకే రకంగా ఉంటాయా?

అఖిల, సలీమా చుట్టూ ప్రక్కల ఉన్న చెట్ల ఆకులు, కొమ్మలు, మొదశల్ల చూశారు. వాటిలో కొన్ని చెట్లు పొడుగ్గా, కొన్ని పొట్టిగా ఉన్నాయి. కొన్ని చిన్న చిన్న ఆకులతో, కొన్ని పెద్ద పెద్ద ఆకులతో ఉండే చెట్లను చూశారు. వాళ్లు చూసిన వాటిలో చిన్నచిన్న ఆకులతోను, పెద్దపెద్ద ఆకులతోను ఉండే చెట్లు ఏమై ఉంటాయి? అట్లాగే పెద్దగా ఎత్తుగా ఉండి నీడనిచ్చే చెట్లు ఏమై ఉంటాయో చెప్పండి. రోడ్డు ప్రక్కన ఎత్తుగా, పొడుగ్గా ఉన్న తాటిచెట్టును చూసి, ‘అబ్బో! ఎంత ఎత్తుగా ఉందో!’ అంది అఖిల.

మనచుట్టూ రకరకాల మొక్కలు, చెట్లు ఉన్నాయి కదా! అవన్నీ ఒకే ఎత్తులో ఉన్నాయా? వీటిలో కొన్ని మీకంటే తక్కువ ఎత్తులో ఉంటాయి. కొన్ని మొక్కలు మీ అంత ఎత్తు ఉంటాయి. మరికొన్ని మీకంటే చాలా ఎత్తుగా ఉంటాయి. మీ పరిసరాలలో పూర్తిగా పెరిగిన మొక్కలను, చెట్లను చూడండి. వాటి వివరాలను కింది పట్టికలో రాయండి.

మీకంటే చిన్నగా ఉండేవి	మీ అంత ఎత్తు ఉండేవి	మీకంటే చాలా ఎత్తుగా ఉండేవి

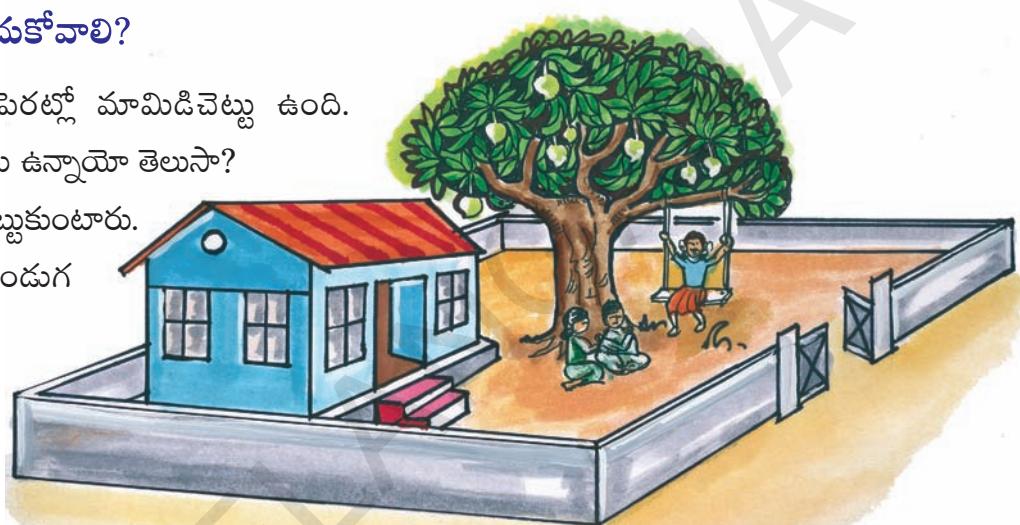

మరి, చింత, వేప, మామిడి వంటి చెట్లు చాలా కొమ్మలతో పెద్దగా ఉంటాయి. ఇవి నీడనిస్తాయి. అందుకే రోడ్సు పక్కన ఇలాంటి చెట్లను పెంచుతారు. వీటిలో కొన్నింటి ఆకులు, పూలు, కాయలు మనకు ఉపయోగపడతాయి. ఈ చెట్ల వల్ల మనకు కలప కూడా వస్తుంది. చెట్ల కలపతో ఎన్నో వస్తువులు తయారుచేస్తారు. తాటిచెట్టు చాలా ఎత్తగా పెరుగుతుంది. దీనికి కొమ్మలు ఉండవు. తాటిచెట్టు ఆకులు పెద్ద పెద్ద మట్టలలగా ఉంటాయి. తాటిమట్టలను గుడిసెల మీద కప్పడానికి వాడుతారు.

ఇలాగే ఇంకా ఏ ఏ చెట్లవల్ల ఎలాంటి లాభాలు ఉన్నాయో ఆలోచించండి.

మనమెందుకు చెట్లను పెంచుకోవాలి?

అఖిల వాళ్ల ఇంటి పెరట్లో మామిడిచెట్టు ఉంది.
మామిడిచెట్టు వల్ల ఏయే లాభాలు ఉన్నాయో తెలుసా?
మామిడికాయలతో పచ్చడి పెట్టుకుంటారు.
మామిడిపండ్లు తింటారు. పండుగ
రోజుల్లో మామిడి ఆకులతో
ఇంటికి తోరణాలు కడతారు.
చెట్టుకు ఊయల కట్టుకొని
ఉంగుతారు.

మామిడి చెట్టు మనకు ఎలా ఉపయోగపడుతుందో తెలుసుకున్నారు కదా! కింది చెట్ల వల్ల
మనకు ఏయే ఉపయోగాలు ఉన్నాయో జట్లలో చర్చించండి, రాయండి.

కొబ్బరిచెట్టు

వేపచెట్టు

మనం చెట్లను పెంచుదాం

పైన ఉన్న రెండు చిత్రాలు పరిశీలించండి.

జట్లలో చర్చించండి

- పై వాటిలో మీకు నచ్చిన చిత్రం ఏది? ఎందుకు?

- చెట్లు లేకపోతే ఏమవుతుంది. ఆలోచించి చెప్పండి.
- ఎండ బాగా ఉన్నప్పుడు చెట్ల నీడలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న వారిని మీరేప్పుడైనా చూశారా?
- మీ పారశాలలో మీరేప్పుడైనా మొక్కలను నాటే కార్బ్రూక్షమంలో పోల్గొన్నారా?
- మీరు నాటిన మొక్కలు ఆరోగ్యంగా పెరుగుతుంటే మీకేమనిపిస్తుంది?

చెట్లు మనకి చల్లని గాలినిస్తాయి. పచ్చని ఆకులతో రంగు రంగుల పూలతో చూడటానికి ఎంతో బాగుంటాయి.

పారుకు గాని, పొలం దగ్గరకు గాని మీరు వెళ్లినప్పుడు పచ్చని గడ్డిలో ఆడుకొని ఉంటారు కదా! ఉండ్రలో ఎండాకాలంలో వెడిని తట్టుకోలేక అందరు చెట్ల కిందకి చేరతారు. పిల్లలు చెట్ల నీడలో రకరకాల ఆటలు ఆడి అనందిస్తారు. మీరు ఎప్పుడైనా ఇలా ఆడారా! ఇలా ఆనందించారా!

మాసారా పిల్లలూ ఇంత అనందాన్నిచ్చే చెట్లను మనం కాపాడుకోవాలిగదా! దానితో పాటు పారశాలలోను, ఇంటి ఆవరణలోను, రోడ్డ ప్రక్కన, పొలాల గట్ల వద్ద మొక్కలను పెంచటంలో మన వంతు సహాయ సహకారాలు అందించి వాటిని కాపాడుకోవాలి.

మన పారశాలలో నాటే మొక్కల రక్షణకు మనం బాధ్యత వహించి వాటిని సంరక్షించాలి.

ఇలా మీరు నాటిన మొక్కలు ఎవరికి ఉపయోగపడతాయో ఆలోచించండి.

మన చుట్టూ పెరగని చెట్లు

మనం రకరకాల పండ్లను తింటాం. ఈ పండ్ల చెట్లు కొన్ని మన ప్రాంతంలో ఉంటాయి. మరికొన్ని మన ప్రాంతంలో ఉండవు. అఖిలకు ఆపిల్ పండ్లు అంటే చాలా ఇష్టం. కానీ ఆపిల్ చెట్లను ఆమె ఎప్పుడూ చూడలేదు. అలాగే మీరు చూడని పండ్ల చెట్ల పేర్లు రాయండి.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

నీటిమొక్కలు, ఎడారిమొక్కలు

సలీమా మరియు అఫిల స్నేహితురాళ్ళతో కలిసి పొలానికి వెళ్లారు. పక్కనే ఉన్న చెరువులో తామరఘాలు చూశారు. చేపలు పడుతున్న సోమయ్య వాళ్ళకి తామరఘాల గురించి చెప్పాడు. ఇంటికి తిరిగి వస్తూ దారిలో అఫిల ఒక మొక్క దగ్గర ఆగింది. “ఈ మొక్క చూడు, తమాషాగా ఉంది. ఆకులు లేవు. చాలా ముళ్ళ ఉన్నాయి ఇదేమిటి?” అని సలీమాను అడిగింది. సలీమా ఏం చెప్పి ఉంటుంది? ఊహించండి.

కింది చిత్రాలు పరిశీలించండి, వీటి గురించి మీకు తెలుసా, ఇవి ఎక్కడ పెరుగుతాయి?

కలువ

తామర

కలబంద

నాగజెముడు

కలువ, తామర వంటివి నీటిలో పెరుగుతాయి. వీటిని ‘నీటిమొక్కలు’ అంటారు. బ్రహ్మజెముడు, నాగజెముడు, కలబంద వంటివి నీరు తక్కువ ఉన్న ప్రాంతాలలోను, ఇసుకలోను పెరుగుతాయి. వీటిని ‘ఎడారిమొక్కలు’ అంటారు.

కీలకపదాలు

1. చెట్లవల్ల లాభాలు	2. మొక్కల దత్తత	3. ఇంట్లో పెంచుకొనే మొక్కలు
4. ఎడారిమొక్కలు	5. నీటిమొక్కలు	6. ఆరుబయట పెరిగే చెట్లు

మనం నేర్చుకున్నవి

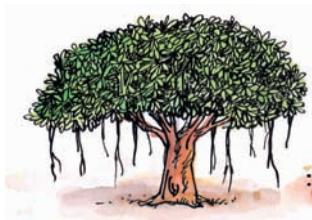
- మన ఇళ్లలో, చుట్టూపక్కల వివిధ రకాల మొక్కలు పెరుగుతాయి.
- మన చుట్టూ ఉండే మొక్కలు రకరకాలుగా ఉంటాయి. కొన్ని చాలా ఎత్తగా, కొన్ని తక్కువ ఎత్తలో, ఇంకొన్ని మరీ చిన్నగా పెరుగుతాయి.
- వేప చెట్ల వంటివి అనేక కొమ్మలతో పెద్దగా ఉంటాయి. తాటి చెట్ల వంటివి కొమ్మలు లేకుండా ఎత్తగా పెరుగుతాయి.
- చెట్లవల్ల అనేక ఉపయోగాలున్నాయి. ఏటి నుంచి పూలు, పండ్లు, కలప వంటివి లభిస్తాయి.
- కొన్ని చెట్లు మన పరిసరాలలో పెరగవు. కాని వాటినుంచి లభించే పూలు, పండ్లు వంటి వాటిని మనం చూస్తూంటాం, ఉపయోగిస్తూంటాం.
- మనం పొరశాలలోను, ఇంటి అవరణలోను విలైనన్ని ప్రదేశాలలో మొక్కలను నాటి వాటిని సంరక్షించుకుంటాము.
- ఇసుకనేలల్లో బ్రహ్మజెముడు, నాగజెముడు, కలబంద వంటి మొక్కలు పెరుగుతాయి. ఏటిని ఎడారిమొక్కలు అంటారు.

ఇవి చేయండి

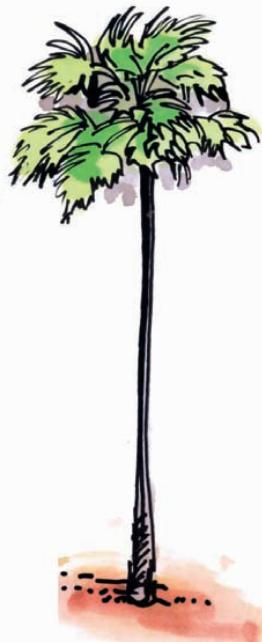

విషయావగాహన

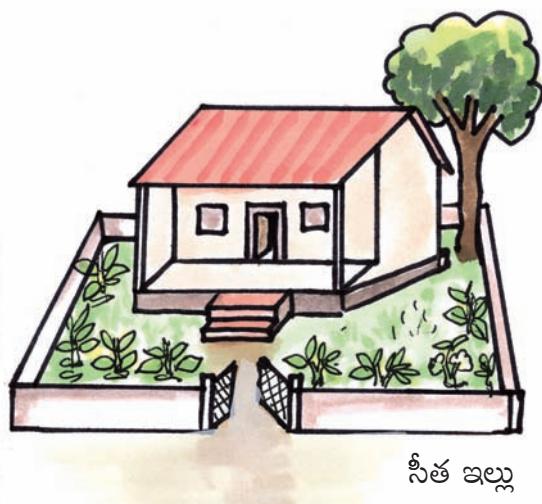
1. పూలు, పండ్లనిచ్చే చెట్లకు కొన్ని ఉదాహరణలివ్వండి.
2. ఈత, మామిడి చెట్ల మధ్యగల పోలికలు, భేదాలేవి?
3. మల్లె, మందార మొక్కల మధ్యగల పోలికలు, భేదాలు చెప్పండి, రాయండి.
4. మీ చుట్టూ పెరగని చెట్లేవి?
5. మీ పొరశాలలో మీరు నాటిని మొక్కను ఎలా సంరక్షించుకుంటారో రాయండి.
5. మర్మిచెట్టుకు, తాటిచెట్టుకు గల భేదాలు పట్టికలో రాయండి.

	మర్మిచెట్టు	తాటిచెట్టు
ఎత్తు		
ఆకులు		
కొమ్మలు		

6. సీత, లక్ష్మి వాళ్ల ఇళ్లు చూడండి. జవాబులు చెప్పండి.

సీత ఇళ్లు

లక్ష్మి ఇళ్లు

- మీకు ఎవరి ఇళ్లు బాగా నచ్చింది? ఎందుకు?
- ఈ రెండు ఇళ్లు మధ్య ఏవీ భేదాలు ఉన్నాయి?
- మీ ఇంట్లో లక్ష్మి ఇంట్లో మాదిరిగా ఖాళీ స్థలం ఉంటే మీరేం చేస్తారు?

7. సీత వాళ్ల ఇంట్లో మొక్కలను పెంచుతుంది. ఇల్లంతా పరిశుభ్రంగా ఉంచుతుంది. మరి మీరు ఈ కింది వాటిలో ఏం చేస్తున్నారో ‘✓’ చేయండి.

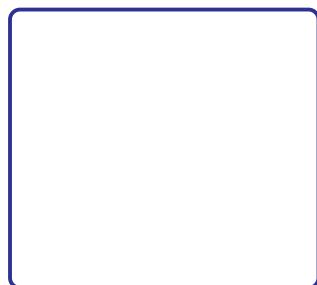
- నేను ఇంట్లో మొక్కలను పెంచుతాను. ( )
- వాటికి రోజుా నీళ్లు పోస్తాను. ( )
- కొమ్మలు, ఆకులు తెంపకుండా చూస్తాను. ( )
- మొక్కల చుట్టూ శుభ్రం చేస్తాను. ( )
- రాలిన ఆకులను తీసేస్తాను. ( )
- నేను పార్టశాలలో మొక్కలను దత్తత తీసుకున్నాను. జాగ్రత్తగా పెంచుతున్నాను. ( )

8. ఇంట్లో మొక్కలు ఉండడం అవసరం. ఎందుకనగా .....

బొమ్మలు గీయండి. రంగులు వేయండి.

1. కింది బొమ్మలు గీయండి. రంగులు వేయండి.

2. మీ ప్రాంతంలో బాగా ఎత్తుగా పెరిగే ఒక చెట్టు బొమ్మ గీయండి. దానికి రంగులు వేయండి. దాని గురించి రాయండి.

సమాచార నైపుణ్యాలు - ప్రాజెక్టు పని

- మీ చుట్టుపక్కల ఉన్న మొక్కలు/ చెట్లలో ఎన్నింటి పేర్లు మీకు తెలుసు? తెలిసినవాటి పేర్లు రాయండి. తెలియనివాటి పేర్లు తెలుసుకొని రాయండి.
- మీ చుట్టుపక్కల ఉన్న పూలు, పండ్లు, నీడ, కలపనిచ్చే మొక్కలు/చెట్ల పేర్లు రాయండి.

పూలు పూసేవి	పండ్లనిచ్చేవి	నీడనిచ్చేవి	కలపనిచ్చేవి
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

ప్రశంస

- హరితహారంలో నీవు నాటిన మొక్కను ఎవరైనా పీకేస్తే మీకేమనిపిస్తుంది ? అప్పుడు మీరేం చేస్తారు?
- సలీమావాళ్ల బడిలో మొక్కలు చాలా ఉన్నాయి కదా! సెలవురోజుల్లో కూడా నీళ్లు పోస్తుందని జాగ్రత్తగా చూసుకుంటుందని తెలుసుకున్నారు కదా! అట్లాగే మీరు కూడా మీ బడిలో ఒక మొక్కను నాటండి లేదా దత్తత తీసుకోండి. దానికి రోజూ నీళ్లు పోయండి. నెల తర్వాత ఏం జరిగిందో చెప్పండి.

ప్రశ్నించడం

- అఖిల నీటిమొక్కలను గురించి తెలుసుకోవాలని అనుకుంది. ఇందుకోసం చెరువు దగ్గరకు వెళ్లింది. అక్కడ రామయ్యతాతను కలిసింది. నీటిమొక్కలను గురించి ప్రశ్నలు అడిగింది. అఖిల ఏమేమి ప్రశ్నలు అడిగి ఉండవచ్చు. ఆ ప్రశ్నలు రాయండి. రామయ్యతాత ఏం జవాబులు చెప్పి ఉండవచ్చు?

నేనివి చేయగలను

- మన చుట్టూ ఉండే చెట్లలో బాగా ఎత్తుగా పెరిగేవి, చిన్నగా ఉండేవి ఏవో చెప్పగలను. బౌను / కాదు
- చెట్ల వల్ల ఉపయోగాలు చెప్పగలను. బౌను / కాదు
- నీటిమొక్కలు, ఎడారిమొక్కల గురించి వివరించగలను. బౌను / కాదు
- పూల మొక్కలు, చెట్ల బొమ్మలు గీసి రంగులు వేయగలను. బౌను / కాదు
- మొక్కల గురించి, చెట్ల గురించి తెలుసుకొనుటకు ప్రశ్నించగలను. బౌను / కాదు

